

Stockholm 2022-09-30

Havs- och Vattenmyndigheten

Yttrande gällande förslag till vägledning om förlängd tidsfrist och mindre stränga kvalitetskrav

Sveriges Hembygdsförbund (SHF) har tagit del av remissen och vill framföra följande synpunkter på de till remissen hörande handlingarna.

SHF är Sveriges största kulturmiljöorganisation och vill av den anledningen börja med att framföra att vi ställer oss bakom bilaga 3 *Kriterier för bedömning av kulturmiljö -vid förklarande av kraftigt modifierade vatten och -beslut om miljökonsekvensnormer med mindre strängare kvalitetskrav*, framtagen av Riksantikvarieämbetet(RAÄ). För den aktuella remissen specifikt sid 27-29 men också i sin helhet. SHF vill i sammanhanget framföra att det är olyckligt att den är bilagd först till denna remiss och inte till remissen som behandlade KMV, eftersom RAÄ:s dokument även behandlar det ämnet.

För den enskilda kvarnägaren, t ex en hembygdsförening som äger en kvarn vars verksamhet har upphört är det av vikt att man tar hänsyn till betalningsförmågan som avses bekosta åtgärderna, som det står på s. 9 i remissen. Ur det lokala perspektivet är detta även viktigt att det även gäller ägaren till en småskalig vattenkraft, om sådan finns i det aktuella vattendraget utifrån den kraft den producerar. Det gäller både i dagsläget ur ett hållbarhetsperspektiv som en befintlig resurs vilken genererar förnyelsebar energi och för den krisberedskap Sverige kan behöva i framtiden.

Det är dock SHF uppfattning att en kulturmiljö kan utvecklas genom att anpassa åtgärden så att kulturmiljöns värden kan bevaras och användas samtidigt som naturmiljön förbättras om så krävs.

På s. 26 finns MKB-direktivet uppräknat som en av de EU-förordningar som ska vägas in vid tillämpningen av undantag. I det direktivet ska hänsyn tas till vilken betydande miljöpåverkan åtgärderna kan få för t ex kulturmiljön, liksom miljö kvalitetsmålen där kulturlandskapets värden finns representerade bland flera. SHF lyfter just MKB-direktivet eftersom där finns de kulturhistoriska värdena med och ur vårt perspektiv bör de ges lika stor vikt som naturvärdena i en miljö, eftersom det inte är ovanligt att människan skapat nya biotoper med höga biologiska värden.

Gällande kapitel 9 *Allmänhetens deltagande och transparens* s. 33, ser SHF att man med fördel kan lägga till hembygdsföreningarna som exempel på lokal nivå och de regionala hembygdsförbunden på den regionala nivån, eftersom hembygdsrörelsen representerar det allmänna intresset utifrån Århuskonventionen och är en given part utifrån Landskapskonventionen. Båda nivåerna inom rörelsen kan bidra med kulturhistoriska fakta om platsen och värdet av miljön för invånare och turister, också som rekreativsvärde.

SHF uppskattar att man i vägledningen har skrivit in, på s. 14, att vattenmyndigheten ska sammanfatta och presentera information på ett lättförståeligt sätt, med hänsyn på de krav som ställs för samverkan. Liksom den liknande skrivelsen på följande sida angående processer vid tillsyn och prövning samt som en övergripande rekommendation på s. 33.

För Sveriges hembygdsförbund

Jan Nordwall
Generalsekreterare

Helena Rosenberg
Kulturmiljöstrateg